Stockholms universitet

2019-10-30

Kursbeskrivning för Förundersökning (15 hp)

Innehåll

Allmänt om kursen **2**
Innehåll och målsättning 2
Förkunskapskrav 4
Pedagogiken 4
Närmare om kursens uppbyggnad **5**
De olika kursmomenten och skriftliga och muntliga övningar 5
Internationella och komparativa inslag på kursen 5
Samverkan med det omgivande samhället 5
Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort 5
Krav för deltagande i undervisningen **6**
Registrering 6
Omregistrering 6
Avregistrering 6
Kurslitteratur och studieanvisningar **6**
Förberedelser inför undervisningen 7
Examination **7**
Examinationsmoment 7
Betygskriterier 7
Begäran om omprövning 11
Funktionsnedsättning **11**
Allmänt 11
Studentinflytande och kursutveckling **12**

Juridiska institutionen

Stockholms universitet
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Universitetsvägen 10 C
Södra huset, Frescati

Telefon: 08-16 20 00
Telefax: 08-612 41 09
E-post: forund@juridicum.su.se

Stockholms universitet

Allmänt om kursen

Innehåll och målsättning

Kursen *Förundersökning* är en fördjupningskurs på avancerad nivå och läses de sista terminerna på juristprogrammet. Kursen ges på A-perioden på vårterminen och omfattar 15 högskolepoäng. ***Observera*** att kursen bör läsas tillsammans med fördjupningskursen *Straffprocess – casekurs med bevisrättslig inriktning* som ges på B-perioden på vårterminen (se mer nedan).

Kursen *Förundersökning* syftar till att fördjupa kursdeltagarnas kunskap om den brottsutredande verksamheten och det praktiska genomförandet av en förundersökning. Ett särskilt fokus läggs på de principer som omgärdar en brottsutredning och som inte sällan ger upphov till särskilda intresseavvägningar. Dessa avvägningar studeras under kursen utifrån såväl olika yrkesgruppers perspektiv som samhälleliga perspektiv.

Kursen syftar vidare till att belysa vikten av kunskap från andra vetenskapsområden inom ramen för en brottsutredning, till exempel kriminalteknik, rättsmedicin och rättspsykiatri och vilka metod- och tillämpningssvårigheter som den externa kunskapsinhämtningen kan ge upphov till vid såväl förundersökningens bedrivande som den senare domstolsprövningen.

Kursens undervisning bygger på i huvudsak *tre steg*. Genom dessa steg erbjuder kursen flera möjligheter för deltagarna att samla underlag för bedömningen av om de har nått kursens förväntade studieresultat.

I *steg 1 (bassteget)* ska deltagarna tillgodogöra sig grundläggande kunskaper i de för kursen centrala frågeställningarna. I detta ingår att deltagarna tillgodogör sig kunskap och aktuell forskning från andra vetenskapsområden av relevans för straffprocessen och förundersökningens bedrivande.

I *steg 2 (tillämpningssteget)*, som bygger på casemetodik, ska deltagarna omsätta teoretisk kunskap till praktisk kunskap på ett sätt som visar förmåga till ett professionellt förhållningssätt. Under denna del av kursen delas deltagarna in i ett antal basgrupper där varje basgrupp ansvarar för att bedriva en brottsutredning som därefter redovisas i ett fullständigt förundersökningsprotokoll. Förundersökningsprotokollen utgör sedan underlag för rättegångsspelen som hålls på fördjupningskursen *Straffprocess – casekurs med bevisrättslig inriktning* (varför kurserna bör samläsas). Utförandet bygger på realistiska förutsättningar och deltagarna förväntas utföra sina uppgifter på det sätt som polis och åklagare leder verkliga förundersökningar.

Stockholms universitet

I *steg 3 (fördjupningssteget)* ska deltagarna författa en individuell promemoria som ska behandla en frågeställning/flera frågeställningar av relevans för förundersökningen. Inom ramen för detta tredje steg ingår försvars- och oppositionsseminarier där varje deltagare ska försvara sitt arbete samt opponera på en annan deltagares arbete.

Efter genomgången kurs förväntas deltagaren kunna:

Kunskap och förståelse

- visa fördjupad kunskap i och förståelse av förundersökningens regelverk och de principer som aktualiseras vid en brottsutredning, och

- visa fördjupad kunskap i och förståelse av kunskap och aktuell forskning inom andra vetenskapsområden av relevans för förundersökningens genomförande samt de tillämpningsfrågor som den externa kunskapsinhämtningen kan innebära för straffprocessen som helhet.

Färdighet och förmåga

- visa fördjupad förmåga att tillämpa förundersökningens regelverk samt kunna göra kvalificerade juridiska bedömningar,

- visa fördjupad förmåga att självständigt och kritiskt identifiera, formulera och analysera intresseavvägningar vid en brottsutredning, och

- visa förmåga att inom givna tidsramar självständigt planera för och genomföra en självständig och kritisk analys av en juridisk frågeställning av relevans för förundersökningens bedrivande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa fördjupad förmåga till ett professionellt förhållningssätt,

- självständigt och kritiskt bedöma juridiska frågeställningar av relevans för förundersökningen med hänsyn till vetenskapliga och samhälleliga frågor, och

- reflektera över sina egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av juridiska frågeställningar av relevans för förundersökningen.

För att bli godkänd på kursen fordras att deltagarens sammanlagda prestationer visar att densamma har uppnått samtliga förväntade studieresultat.

Stockholms universitet

Förkunskapskrav

För tillträde till undervisning och examination krävs att den studerande har godkänt resultat omfattande minst 150 högskolepoäng på juristprogrammets obligatoriska kurser. Dessutom ska den studerande ha uppnått minst betyget godkänt i ämnena straffrätt och processrätt.

Pedagogiken

Undervisningen i *steg 1 (bassteget)* består av seminarier och seminarieövningar som är tänkta att ge en överblick och struktur för att på så sätt vara till hjälp vid inläsningen av kurslitteraturen och för förståelsen av de frågor som behandlas i densamma och som kan aktualiseras i casearbetet. Vissa seminarier är också tänkta att komplettera kurslitteraturen genom att behandla perspektiv och frågor som i mindre grad behandlas i litteraturen. Inför de flesta seminarierna finns möjlighet att ta del av åhörarkopior av presentationen som visas. Utöver institutionsanknutna lärare leds seminarierna av representanter från andra vetenskapsområden och praktiskt verksamma.

Casearbetet i *steg 2 (tillämpningssteget)* pågår parallellt med den övriga undervisningen och syftar till att ge deltagarna möjlighet att omsätta teoretisk kunskap till praktisk samtidigt som arbetet ger en god inblick i det praktiska arbetet som omgärdar en brottsutredning. Casearbetet innefattar såväl eget arbete som basgruppsarbete och arbetet sker utanför schemalagd kurstid. Inom ramen för casearbetet förväntas deltagarna utföra processhandlingar i tal och skrift, till exempel genom att hålla förhör och genomföra en häktningsförhandling. Som nämnts ovan kommer förundersökningsprotokollen att utgöra underlag för rättegångsspelen under kursen *Straffprocess – casekurs med bevisrättslig inriktning*. Eftersom deltagarna ges möjlighet att arbeta med ett och samma mål under en hel termin bör kurserna samläsas. Av samma anledning följer en och samma lärare de olika basgrupperna under båda kurserna.

Det självständiga arbetet i *steg 3 (fördjupningssteget)* inleds med att varje deltagare självständigt väljer ett ämne att behandla inom ramen för sin promemoria. Under arbetet med promemorian kommer basgruppsdeltagarna att sammanträda och lämna kommentarer på varandras texter. Promemoriorna gås igenom vid särskilda försvars- och oppositionsseminarier där varje deltagare förväntas försvara sitt eget arbete samt opponera på en annan deltagares arbete. Momentet kan därför ses som förberedande inför kursen *Examensarbete*. Vid betygssättningen av promemoriorna tas hänsyn till ämnets relevans, vetenskaplig transparens, metodologiska överväganden, faktakunskap, förmåga till analys och argumentation, diskussion och slutsatser, språkbehandling och formalia.

Stockholms universitet

Närmare om kursens uppbyggnad

De olika kursmomenten och skriftliga och muntliga övningar

Vid seminarierna och seminarieövningarna ställs krav på aktiv närvaro, med vilket avses att studenterna ska ha förberett sig samt aktivt delta i diskussioner och förekommande övningar, såväl skriftliga som muntliga. Under casearbetet ingår att utföra processhandlingar i såväl tal som skrift samt att bedöma andras processhandlingar i såväl tal som skrift. Vid arbetet med de individuella promemoriorna ingår att, antingen skriftligen eller muntligen, kommentera andra deltagares texter, under såväl skrivprocessen som vid försvars- och oppositionsseminarierna.

Obligatorier

I *steg 1* är vissa seminarier och seminarieövningar är obligatoriska, vilket framgår av schemat och kursöversikten.

I *steg 2* är samtliga moment i casearbetet är obligatoriska (såväl skriftliga som muntliga moment). Detta gäller även sådant arbete som sker utanför schemalagd kurstid.

I *steg 3* är samtliga moment avseende arbetet med och försvaret av promemorian obligatoriska.

Fullgjort obligatorium är giltigt i två år.

Internationella och komparativa inslag på kursen

I förberedelserna inför flera av seminarierna ingår att läsa Europakonventionen, rättsfall från Europadomstolen och utdrag från internationell litteratur och vid seminarierna ska deltagarna kunna använda och redogöra för det internationella materialet.

I kursens olika moment ingår, där så är befogat, komparativa inslag.

Samverkan med det omgivande samhället

Flera av kurens lärare är praktiker, till exempel åklagare eller advokater, och i undervisningen kan de således anknyta till aktuella problem och företeelser i sin verksamhet.

Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort

De frågor som behandlas på kursen *Förundersökning* anknyter till processrätten och straffrätten samt att straffprocessens syften till viss del även betraktas utifrån ett stats- och europarättsligt perspektiv.

Stockholms universitet

Krav för deltagande i undervisningen

Registrering

En student som avser att läsa en kurs ska vara registrerad senast andra kursdagen.

Omregistrering

Omregistrering på kursen görs främst av kursadministratören

Avregistrering

Deltagare som av olika anledningar inte avser att läsa kursen måste avregistrera sig inom tre veckor efter kursstart. Detta görs via studentkontot i Ladok. Detta är av stor vikt då ni på så sätt räknas som förstagångsregistrerade när ni registrerar er nästa gång och därmed är garanterade en plats i gruppundervisningen. Sista datum för tidigt avbrott beräknas från måndagen i den vecka som kursen startar och tre veckor framåt. Sista dag är alltid en söndag.

Observera: Avregistreringar kan få konsekvenser för rätten att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information.

Kurslitteratur och studieanvisningar

Kurslitteraturen består av följande böcker:

- Bring, T., Diesen, C., Andersson, S., *Förundersökning*, 5 uppl., Norstedts juridik, Stockholm, 2019
- Bring, T., Diesen, C., Wahren, A, *Förhör*, 3 uppl., Norstedts juridik, Stockholm, 2008
- Ekelöf, P.O., Andersson, S., Bellander, H., Bylund, T., Edelstam, H., Pauli, M., *Rättegång häfte III*, 8 uppl., Norstedts juridik, Stockholm, 2011
- Ekelöf, P.O., Edelstam, H., Pauli, M., *Rättegång häfte V*, 8 uppl., Norstedt, Stockholm, 2011 (främst sidorna 105 – 150)
- Olsson, J., Kupper, T., *Grundläggande kriminalteknik*, 3 uppl., Jure, Stockholm, 2017
- Andersson, S., *Skälig misstanke – en handbok*, 1 uppl., Wolters Kluwer, Stockholm, 2017

Stockholms universitet

Förberedelser inför undervisningen

Läsanvisningar lämnas generellt inte. Deltagarna ansvarar i stället själva för att läsa relevanta avsnitt i litteraturen inför den lärarledda undervisningen och olika moment i casearbetet.

Examination

Examinationsmoment

Kursens förväntade studieresultat examineras genom:

- aktiv närvaro vid seminarier och seminarieövningar med godkänt resultat. Med aktiv närvaro avses att deltagaren ska ha förberett sig samt aktivt delta i diskussioner och övningar,
- processhandlingar i tal och skrift med godkänt resultat,
- casearbetet med godkänt resultat, där hänsyn tas till närvaro, samarbetsförmåga, kreativitet och gruppens kollektiva resultat,
- författandet av en individuell promemoria som betygssätts enligt den målrelaterade fyrgradiga betygsskalan eller den målrelaterade sjugradiga betygsskalan, och
- prestationer under såväl försvars- som oppositionsseminarierna som betygssätts enligt den målrelaterade fyrgradiga betygsskalan eller den målrelaterade sjugradiga betygsskalan.

För att få tillgodoräkna sig sitt betyg på kursen krävs att deltagaren har fullgjort samtliga obligatoriska moment med godkänt resultat.

Betygskriterier

Betyg sätts mot bakgrund av en sammanvägd bedömning av prestationerna i de olika examinationsmomenten. Prestationer under seminarier och seminarieövningar, processhandlingar i tal och skrift och casearbetet betygssätts i första hand genom godkänt resultat. Den individuella skrivuppgiften och prestationer vid försvars- och oppositionsseminarierna betygssätts enligt den målrelaterade fyrgradiga betygsskalan eller den målrelaterade sjugradiga betygsskalan (se nedan). Deltagare som önskar betyg enligt den sjugradiga betygsskalan måste anmäla detta till kursadministrationen.

Vid betygssättningen kan prestationer som krävt endast godkänt resultat granskas närmare och således påverka kursbetyget.

Stockholms universitet

Som betyg används något av vitsorden Med beröm godkänd (AB), Icke utan beröm godkänd (Ba), Godkänd (B) eller Underkänd (U).

Betygskriterierna bygger på de bedömningsområden som utgörs av de förväntade studieresultaten. Betygskriterierna ska läsas som typprestationer. I det enskilda fallet utgår examinatorn ifrån ett helhetsomdöme, där enstaka styrkor och svagheter kan kompensera varandra.

AB	Mycket god kunskap om och förståelse av förundersökningens regelverk och de principer som aktualiseras i straffprocessen samt de intresseavvägningar som kan uppstå. Mycket god tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på förundersökningens område. Mycket god förmåga att identifiera straffprocessuella problem samt mycket god förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. Mycket god förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation. Mycket god förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för förundersökningen.
Ba	God kunskap om och förståelse av förundersökningens regelverk och de principer som aktualiseras i straffprocessen samt de intresseavvägningar som kan uppstå. God tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på förundersökningens område. God förmåga att identifiera straffprocessuella problem samt god förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. God förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation. God förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för förundersökningen.
B	Godtagbar kunskap om och förståelse av förundersökningens regelverk och de principer som aktualiseras i straffprocessen samt de intresseavvägningar som kan uppstå.

Stockholms universitet

	Godtagbar tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på förundersökningens område. Godtagbar förmåga att identifiera straffprocessuella problem samt godtagbar förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. Godtagbar förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation. Godtagbar förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för förundersökningen.
U	Uppnår inte kraven för betyget B.

Betygskriterier enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan

Som betyg enligt den sjugradiga betygsskalan används något av vitsorden A (Utmärkt), B (Mycket bra), C (Bra), D (Tillfredsställande) eller E (Tillräckligt). Underkända betyg är Fx (Otillräckligt) eller F (Helt otillräckligt).

A	Utmärkt kunskap om och förståelse av förundersökningens regelverk och de principer som aktualiseras i straffprocessen samt de intresseavvägningar som kan uppstå. Utmärkt tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på förundersökningens område. Utmärkt förmåga att identifiera straffprocessuella problem samt mycket utmärkt förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. Utmärkt förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation. Utmärkt förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för förundersökningen.
B	Mycket god kunskap om och förståelse av förundersökningens regelverk och de principer som aktualiseras i straffprocessen samt de intresseavvägningar som kan uppstå.

Stockholms universitet

	Mycket god tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på förundersökningens område. Mycket god förmåga att identifiera straffprocessuella problem samt mycket god förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. Mycket god förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation. Mycket god förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för förundersökningen.
C	God kunskap om och förståelse av förundersökningens regelverk och de principer som aktualiseras i straffprocessen samt de intresseavvägningar som kan uppstå. God tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på förundersökningens område. God förmåga att identifiera straffprocessuella problem samt god förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. God förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation. God förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för förundersökningen.
D	I huvudsak god kunskap om och förståelse av förundersökningens regelverk och de principer som aktualiseras i straffprocessen samt de intresseavvägningar som kan uppstå. I huvudsak god tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på förundersökningens område. I huvudsak god förmåga att identifiera straffprocessuella problem samt i huvudsak god förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. I huvudsak god förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation.

	I huvudsak god förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för förundersökningen.
E	Godtagbar kunskap om och förståelse av förundersökningens regelverk och de principer som aktualiseras i straffprocessen samt de intresseavvägningar som kan uppstå. Godtagbar tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning på förundersökningens område. Godtagbar förmåga att identifiera straffprocessuella problem samt godtagbar förmåga att självständigt och kritiskt analysera dessa mot bakgrund av rättsligt relevant material, kunskap från andra vetenskapsområden och samhälleliga hänsyn. Godtagbar förmåga till argumentation där ställningstaganden är motiverade och grundas på en stringent, objektiv och rättsligt relevant argumentation. Godtagbar förmåga att reflektera över egna och andras prestationer vad gäller behandlingen av frågeställningar av relevans för förundersökningen.
Fx	Mindre brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.
F	Större brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E

Begäran om omprövning

Begäran om omprövning lämnas på särskild blankett till kursadministratören.

Funktionsnedsättning

Allmänt

Stockholms universitet erbjuder olika pedagogiska stödformer för personer med varaktiga funktionsnedsättningar. Stödet som erbjuds beror på den enskildes situation och är till för att underlätta studierna. Målet är att alla studenter ska ha en möjlighet att studera på lika villkor.

För att ta del av stödet som erbjuds måste du göra en ansökan. Detta gör du genom att logga in i systemet Nais via länk på studentavdelningens hemsida och fylla i webbformulä-

ret. För att fullfölja ansökan måste du bifoga ett intyg som bekräftar en varaktig funktionsnedsättning. Du hittar hemsidan via Stockholms universitet> Utbildning> Studera med funktionsnedsättning> Ansök om stöd och anpassningar

När ansökan är mottagen kontaktas du av studentavdelningen för att boka ett personligt möte.

Du som har beviljats stöd ska sedan ta kontakt med din institutions kontaktperson och lämna in det intyg som studentavdelningen utfärdat. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga deltagare uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs i kursutvärderingen övervägs alltid noga.